

ማዕኸን ቅልውላው-ሐዘና ትደልዩዶ?

አብ ዝገኙም ውሑስነት ይስምእኩምዶ?

ከምዘይምትእዳል ኮይኑ በብለዋኑን በብገዛኑን ኢደዳ ተግባር ዓመጽን መጥቃዕቲን ዝኾኑ ብዙሕ ደቀንስትዮ፣ ወዳትን ህጻናትን ኣለዉ። አብ ከምዚ ንዝበለ ተግባርን ናፍሶምን 'አብ ቕፍሩብ ርክባት ዝፍጸም ተግባር ዓመጽ' ኢልና ንጽውዖ ኢና። እዚ ማለት ድማ ንኣኹም ቕፍሩብ ዝኾን ሰብ ኣሎ ማለት እዩ፣ ንኡብነት ንዓመጽ/መጥቃዕቲ ንኸትቃልዎ ዝገብር በዓል ዝዩ፣ በዓልቲ ዝዩ፣ ወለድቲ፣ ሓው፣ ሓፍቲ ወይ ውሉድ እዮም።

ዓይነታት ተግባር መጥቃዕቲ/ዓመጽ ብዙሕ እዮም፡

- **እካል** (ምሕራም፣ ምጽፋሉ፣ ምጥታት፣ ምጽፋሉ)
- **ስነ ልቦናዊ** (ጸያፍ ወይም ብሎግ ቃላት ምዝራብ፣ ብጸያፍ ኣኸማት ምጽዋእ፣ አብ ትሕት ቐይዳ ምውኣል፣ ምንጻል፣ ምፍርራሕ)
- **ጸቓዊ ወይ ወሲባዊ** (አገዲድኻ ምድፋር፣ ወሲባዊ ናይ ዓመጽ ተግባር)
- **ማቴሪያላዊ** (አቕሑት ምድርባይ፣ ምስባር፣ ንኣኹም አገዳሲ ዝኾኑ ነገራት ምብልሻው)
- **ፋይናንሳዊ** (ገንዘብኹም ምምንጣል፣ ገንዘብኹም ዘይምምላስ፣ ትሕዝቶኡም ኣብዘይረለጥካዮም ሰነዳት ፋይናንስ ብዘይድሉትካ ንክትፍርም ምግዳድ)
- **ብዘይ ናጻ ፍቓድ ዝግበር ሓዳር** (ሰባት ብዘይድሉቶም ወይ ተገዲዶም ሓዳር ንኸምበርቱ ምግዳድ/ምዕማጻ)
- **ምኸንኸብ** (ደቐንስትዮ ምኸንኸብ)
- **ዘይሕጋዊ ዝውውር ሰባት** (ብኣንጻላት፣ ብወዳትን ብህጻናትን ምንጋድ)

ዝኾነ ሰባት ንኸዘራርቡኩም ትደልዩዶ?

አብ ቐበረ ምስሎ ማእኸን ቅልዋል ተራኸባ። አብ ናርዌይ ኩሎም ደቀንስትዮ፣ ተባእኩኖን ህጻናትን ንኣደጋ ከገብሩ ወይ ለመጥቃዕቲን ዓመጽን ከቃልዎ ከለዉ ካብ ማዕኸን ቅልዋል ሓገዝ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም።

አብ ናርዌይ ገዳ ዲኹም?

አብ ማዕኸናት ቅልውላው ዝነበረሕ ሰባት ካብ ኻልእት ሃገራትን ባህሊታትን ምስ ዝመጽኡ ብዙሕ ሰባት ንራኹብ ኢና። ወትሩ አገዳሲ ክኸውን ከሎ ኣሲተርጓሚ ንጥቁም ኢና።

ስራሕተኛታትና ንመጥቃዕቲ ወይ ዓመጽ ዝተቃልዑ ወይ ዝተጎነፉ ሰባት ኣብ ምሕጋዝ መዳይ ሞያዊ ስልጠና ዝወሰዱን ፍሉይ ተኸእሎን ዘለዎም እዮም። አብ ናርዌይ ዘለኩም መሰላት፣ ግቡኣትን ኣማራጺታትን ንኸትፈልጡ ይገብሩ እዮም።

ሞያዊ ሚስጥር ንሕልው ኣኒጎታሪክኹም ብዘይንስኹም ንዝኾነ ሰብ ኣይቻለእን። ካብ ዘይራቐድኹምን ከትረኸቡም ዝትደልዩዎ ሓገዝ ሕሎው ንኸኾን ዝገንርኩኖ ሓበሬታ ግቡእ ንዝኾነ ኣካል ሞግላጽ አገዳሲ ከምዝኾነ ካብዚ ዘይተረዳዳኣና ንኣና ዘፍለጥኩምና ሓበሬታኹም ብዝኾነ ምኸንያት ንዝኾነ ሰብ ኣይነቓልዕን ወይ ኣይንሕብርን።

ይኹንምበር ህጻናት ኣብ ውሽጢ ዝዛ ግቡእ ብዘይኾነ ኣተሓሕዝኻ ኩነታትን ከምዝርከቡ እንተድኣ ፈሊጥና ነቲ ሓቁ ንአገልግሎት ውሑስነት ህጻናት ናይ ምፍላጥ ግዲታ ኣለና። በዙይውን ህጻናትን ቤተሰባትን ንጽቡቕ መካብብርን ሓውትን ዘድልዩዎም ሓገዝ ይረኸቡ እዮም።

ዝስዕቡ ሓገዛት ንገበረልኩም ኢና፡

ምስ ደቕኹም ንዝተወሰነ ኣዋን ዝተገሻሉ ውሑስ ቦታ ንህበኩም ኢና ወይ ኣብ ዝገኹም ክትቐመጡን ብዛዕባ ዝትርከቡሉ ሓዋሕው ወይ ኩነታት ንምዝርራብ ናብ ማዕኸን ቅልውላው ንምምጻእ ጥራሕ ክትመርጹ ትኸእሉ ኢኹም። አብ ማዕኸን ቅልውላው ሃሳብኩም ምስ ዝሰምእ ክኢላ ትራፊኩስ ኢኹም። ምስደክተር፣ ጠበቓ፣ ፖሊስ፣ ኤንጂኔር (NAV)፣ ትካላት ሓገዝ ህጻናት ወይም ምስ ኻልሓት ኤጅንሲታት ንኸትራኸቡ ንኡዝገዙኩም ኢና። ናብ ካሳባታት ንክትካዱ ንኡዝገዙኩም ኢና እንተደሊኹምን ንወሲደኩም ኢኹ። ካብ ማዕኸን ምስወጻእኹምውን እንተድኣ ደሊኹም ንራኹብ ኢና።

እጃምና ካብ ዓመጽ ናጻ ናብዝኾነ ሓድሽን ብሉጽን ሓውት ኣብ ዝትገብሩዎ ጥዕዞ ዘድልዩኩም ሓበሬታ፣ድጋፍን መምርሒን ምሃብ እዩ።